

مدیریت کنترل آفات انباری (قسمت دوم)

مهندس رضاپور مهدی علمدارلو

کارشناس مرکز تحقیقات کاربردی شمال

مبارزه شیمیایی با آفات انباری

شیوه های رایج مبارزه شیمیایی با آفات انباری شامل استفاده از گاز متیل بروماید، قرص فوستوکسین و سمپاشی انبار با برخی سموم شیمیایی می باشد (استفاده از گاز متیل بروماید به خاطر مسائل زیست محیطی و تاثیر سوء آن در تخریب لایه ازن محدودیت دارد). در خصوص ضدعفونی بذور با سموم گازی باید رطوبت بذر کمتر از ۱۴-۱۲ درصد باشد و دز سم و مدت زمان ضدعفونی رعایت گردد. توجه شود که مصرف سم روی قوه نامیه بذر اثر سوء نداشته باشد و پس از ضدعفونی، تهویه بذر صورت گیرد. انبارها و ساختمان ها جهت ضدعفونی باید فاقد درز و شکاف باشند و روی محصولات نیز باید با چادر یا نایلون پوشیده شود.

میزان مصرف قرص فوستوکسین جهت انبار و ساختمان برای هر متر مکعب، نصف تا سه چهارم قرص و برای محصولات مختلف ۳-۶ قرص برای هر تن محصول می باشد. میزان مصرف گاز متیل بروماید برای برخی محصولات در جدول زیر شرح داده شده است:

درجه حرارت (درجه سانتیگراد)	مدت زمان لازم برای ضدعفونی (ساعت)	دز گاز (گرم بر متر مکعب)	نوع محصولات انباری
۱۰-۱۹	۲۴	۲۴	آفت زدایی بذور مختلف
۲۰ بالاتر	۲۴	۱۶	
۴-۹	۱۶-۲۴	۴۰	کنترل آفات غلات و بقولات (گندم، جو، برنج، ذرت، لوبیا، نخود و باقلا)
۱۰-۱۴	۱۶-۲۴	۳۲	
۱۵-۲۰	۱۶-۲۴	۲۴	
۲۱ و بیشتر	۱۶-۲۴	۱۶	
۴-۹	۱۶-۲۴	۴۸	کنترل آفات میوه های خشک (گردو، پسته، فندق، بادام، انجیر خشک، قیسی و ...)
۱۰-۱۴	۱۶-۲۴	۴۰	
۱۵-۲۰	۱۶-۲۴	۳۲	
۲۱-۲۵	۱۶-۲۴	۲۴	
۲۶ و بیشتر	۱۶-۲۴	۱۶	

جهت سمپاشی سقف و دیوارهای انبار از سموم حشره کش مختلف از جمله مالاتیون، پیریمیفوس متیل (اکتیلیک) و فنیتروتیون (سومیتیون) می توان استفاده نمود. سموم مذکور با دز ۱-۲ درصد استفاده می شود و سمپاشی باید به اندازه ای باشد که سطوح مورد نظر به طور کامل با محلول سمی آغشته گردد (حدود ۱۰-۵ لیتر محلول سمی برای هر ۱۰۰ متر مربع).

مبارزه با موش

جهت مبارزه با موش اغلب از طعمه مسموم استفاده می شود. رایج ترین سم برای این منظور فسفر دو زنگ می باشد که جهت تهیه طعمه مسموم حدود ۱۰ کیلو گرم گندم را با ۲۰۰ گرم روغن آغشته نموده و سپس ۲۵۰-۲۰۰ گرم از سم را با آن مخلوط می نمایند و طعمه تهیه شده را در داخل لانه و محل حرکت موش ها استفاده می کنند. سموم دیگری مانند برومادیولون (لانیرات)، برودیفاکوم (کلرت) و دی فتیالون (باراکی) نیز به شکل طعمه آماده در بازار موجود می باشد که می توان از آنها استفاده نمود.

منابع:

۱- براری، ح. و مافی پاشاکلانی، ش. ۱۳۸۹. آشنایی با آفات انباری، پیشگیری و مبارزه با آنها. نشریه علمی ترویجی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مازندران.

2- Managing Insect Pests In Food Storage Facilities. Sited in: <http://www.copesan.com>